

have svaret Skat, medens det er en Betingelse for at faa Valgret til Kommunen. Som Følge deraf maa Procenttallet af Vælgere blive forskelligt.

Jeg har ligeledes tilladt mig at anke over, at man i Stedet for 25 Aars Alderen vilde indføre Myndighedsalderen som Betingelse for at faa Valgret og Valgbarhed til de kommunale Raad. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde i Gaar, at naar en Mand kunde styre sine egne Anliggender, kunde han ogsaa være med til at styre Kommunens. Det er ikke aldeles givet. Det forekommer mig at være ganske naturligt, at en Mand eller en Kvinde begynder med at styre sine egne Anliggender, før man giver dem Ret til at have Indflydelse paa Styrelsen af Samfundets Anliggender, her det mindre Samfunds, Kommunens. Jeg finder det derfor naturligt, at man fastsætter Alderen, som den nu ogsaa er fastsat i den kommunale Lov, til 25 Aar. Myndighedsalderen kan forandres. Der har været stærkt Tale om at nedsætte den, saa vidt jeg husker, til 21 Aar, men det er en Sag for sig. Det forekommer mig, at det dog maa kræves, at det er modne Kvinder og Mænd, der stemme, og modne Personer, som vælges til at styre Kommunens Anliggender. Jeg er bange for, at de Herrer ville gøre det for ungdommeligt igen.

Jeg har ogsaa gjort opmærksom paa, at det vilde have store praktiske Vanskeligheder med den fremtidige Ordning af Amtskommunernes Anliggender, hvis man afskaffede Amtmændene og overlod Ledelsen af Aamtsraadets Sager til en Formand, der valgtes for et Aar ad Gangen. Naar man sidder i sit Studerekammer og teoretiserer over den Slags Ting, kommer man til aparte Resultater, men har man en Smule praktisk Kendskab til, hvorledes det gaar til ude i Kommunerne og navnlig i Amtskommunerne, vil man sikkert have gjort den Erfaring, at det gaar ikke an — dertil er Amtskommunens Anliggender for vigtige — at skifte Formand hvert Aar. Følgen vil simpelthen blive, at man, maaske for en temmelig høj Betaling, maa ansætte en fast Sekretær for hvert Aamtsraad, en juridisk kyndig Mand, og det bliver da ham, som bliver den virkelige Leder i alle administrative Forhold vedrørende Amtskommunen. Jeg gjorde i mit første Foredrag opmærksom paa, at der er stor Forskel paa, om Raadet i en Købstad, en enkelt Kommune, selv vælger sin Formand og lader Formandsvalget skifte — jeg mente dog, da vi talte om

Borgmestervalg, at Byraadene ikke burde vælge Formand hvert Aar, men at Valget burde gælde for 4 Aar —, og om man gør det i en Amtskommune, hvor saa mange Kommuner ere samlede under een Administration. Det gaar ikke paa nogen Maade an, forekommer det mig, at gøre Forholdet i Aamtsraadet saa løst, som Forslaget gaar ud paa, og den ærede Minister gav mig ogsaa Ret i, at der var adskillige Vanskeligheder forbundet dermed.

Den ærede Minister mente, der ikke blev noget eller ikke synderligt tilbage af Forslaget, hvis man skulde følge mine kritiske Bemærkninger. Jo, der bliver det tilbage, som jeg med stor Fornøjelse skal støtte den ærede Minister i at faa optaget en Kraftprøve med Landstinget om, nemlig en Forandring af den Bestemmelse i den nugældende kommunale Valglov, der gaar ud paa, at en Trediedel af Valgmændene er selvskrevne Vælgere. Jeg skal ikke have noget imod at yde den højtærede Minister min Støtte til, at dette Forslag kommer op i Landstinget, thi det forekommer mig, at det maa være et Hovedpunkt for den højtærede Minister at faa slettet den privilegerede Valgret ud af de kommunale Raad, her af Aamtsraadene.

Nu siger man, at det er et saare ringe Fremskridt, der er opnaaet ved den nugældende kommunale Valglov. Den ærede Minister prøvede at anstille en Sammenligning mellem de nuværende Aamtsraad og Sogneraad paa den ene Side og et eventuelt nyt Landsting og det nuværende Folketing paa den anden Side. Ja, kan den ærede Minister skaffe os et Landsting sammensat paa lignende Maade som de nuværende Aamtsraad, vil jeg være ham meget taknemmelig. Jeg tror, det vil være et meget betydeligt Fremskridt, thi Forholdet er simpelt hen, at det er kun $\frac{1}{3}$ af Vælgerne, der har privilegeret Valgret, medens $\frac{2}{3}$ fremkommer derved, at Kommunerne, hvor der er almindelig Valgret, delegerer 2 af hver Kommune til at deltage i Aamtsraadsvalget. Men kan den ærede Minister komme videre med at slette den privilegerede Valgret til Aamtsraadene, skal han have min Støtte til en Forhandling herom. Jeg vil med Glæde iagttage den Kraftprøve, der vil blive foranstaltet mellem Regeringen og Landstinget om dette Spørgsmaal.

Til den ærede Ordfører har jeg kun faa Bemærkninger at gøre. Det var et noget aparte Foredrag, vi hørte af ham i Gaar. Der var ikke meget i det Foredrag,